

[Poul Dam.]

kapitalforsyning. En sådan kapitalmarkedsstyrelse skulle samarbejde med det rådgivende kapitalmarkedsråd, som for nylig er blevet oprettet, og skulle udpege den mindre halvdel af medlemmerne af bestyrelserne i bankerne og kreditinstitutterne samt tilsynsrådene i sparekasserne.

Det er et rammeforslag, der vil muliggøre en styring af kapitalmarkedet efter de retningslinjer og synspunkter, som folketinget og regeringen til ethvert tidspunkt ønsker lagt til grund. Vi mener i socialistisk folkeparti, at der mangler et sådant organ for at gennemføre en hensigtsmæssig økonomisk politik her i landet. Det er velkendt, at kapitalproblemet er et af de alvorligste for dansk erhvervsliv, og at der bør gøres noget. Vi mener fra vor side, at Danmark bør løse sine problemer selv og ikke lægge armene over kors og regne med, at der drysser guld ned fra det himmerige, hvis hovedstad efter nogles mening hedder Bruxelles.

At kapitalproblemet er alvorligt, fremgår senest af den oversigt, som det økonomiske råds formandskab lavede til det nylige møde i det økonomiske råd, og hvor man taler om det uheldige i, at industriens investeringer stiger i så langsom en takt, og siger, at det er en uholdbar udvikling, at tilvæksten i kapitalapparatet har været langt større inden for de deciderede hjemmemarkedserhverv end inden for industrien. Man taler afslutningsvis om, at såvel omkostnings- som investeringsudviklingen tyder på, at dansk økonomi i stigende grad har fjernet sig fra den tilstræbte og nødvendige kurs.

Det er nødvendigt for at løse disse problemer, at der gennemføres en egentlig styring af kapitalmarkedet. En sådan findes i en række lande blandt dem, vi plejer at sammenligne os med, f. eks. i Norge. Jeg kan her henvise til en artikel i det sidste nummer af Finanstidende for 10. marts i år, side 648, hvor der tales om forskellen mellem delvis norsk succes og utvivlsomt dansk fiasko, en forskel, der efter Finanstidendes mening hænger sammen med kapitalmarkedsstyringen. Man gennemgår herefter, hvorledes den norske kapitalmarkedsstyring kanaliserer kredittilgangen i overensstemmelse med de planer for investeringernes sammensætning, der er indeholdt i de opstillede langtidsprogrammer og nationalbudget-

ter, og muligheden for herigennem at opretholde et lavere og mere stabilt renteniveau, end en markedstilpasning ville tilsige. Markedet har vist sig ikke at kunne klare problemerne. Der må en styring til, og vi håber, at en sådan styring vil kunne gennemføres.

Når forslaget kommer så sent, skyldes det, at socialistisk folkeparti længe havde håbet, at regeringen ville komme med nogle tilsvarende forslag, idet vi som andre har læst det 4 års program, som blev udsendt inden valget, og hvor der tales om netop disse problemer. Det er i den normale udgave af 4 års programmet side 8 — men jeg går ud fra, at regeringens medlemmer i hvert fald husker, hvad der står her. Jeg har også bemærket, at økonomi- og budgetministeren i et dobbeltinterview i Aarhus Stiftstidende — den anden i interviewet var hr. Maigaard — for den 31. december 1971 antydede, at forslag om en bedre kapitalstyring og om statsrepræsentation i pengeinstitutterne ville fremkomme i begyndelsen af 1972. Med det forslag, vi nu fremsætter, giver vi regeringen mulighed for at opfylde endnu mere af sit valgprogram, og vi håber derfor på en velvillig behandling af det her i tinget.

Vi er klar over, at lovforslagene ikke er forenelige med medlemskabet af fællesmarkedet, men dette er efter vor mening en rent akademisk diskussion. Vi regner ikke med, at den danske befolkning vil gå på den galvej.

Tredje næstformand (From): Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil ligeledes blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Ordføreren for forslagsstillerne (Maigaard): Jeg skal herved på forslagsstillerens vegne fremsætte forslag til lov om ændring af lov om byplaner.

Behovet for en ekspropriationsbestemmelse som den foreslåede har længe været erkendt og har vundet vid tilslutning her i tinget. Socialdemokratiet og socialistisk folkeparti fremsatte i 1969 et forslag, der er identisk med det foreliggende forslag. Der kan ikke gives nogen bedre motivering for det end den, hr. Kaj Andresen i sin tid gav på socialdemokratiets vegne. Jeg tillader

[Maigaard.]

mig derfor at citere Folketingets Forhandlinger 1968-69, sp. 7389:

„Det sidste af vore ændringsforslag er stillet til lovforslaget om byplaner. Ændringsforslaget er efter socialdemokratiets opfattelse et absolut nødvendigt led i en ny jordlovgivning. Ændringsforslaget går ud på, at kommunalbestyrelserne får ret til at ekspropriere ejendomme med dertil hørende arealer, når det er af væsentlig betydning at råde over dem for at gennemføre en byplan, også hvor det drejer sig om boligbyggelser, og hvad der hører til, f. eks. friarealer.

Nu skulle man jo tro, at alle, der ønsker resultater af denne jordlovgivning, ville erkende det indlysende rigtige og nødvendige i en sådan bestemmelse. Vi ved jo, at der i regeringspartierne er adskillige tilhængere af en kommunal ekspropriationsret, og når et af de væsentligste formål med jordlovene netop er — det har regeringen jo selv oplyst — at fremme den kommunale planlægning, er det helt uforståeligt, at man afviser et ændringsforslag, som retter den alvorligste mangel ved de fremsatte jordlovsforslag. Skal det virkelig fortsat være sådan, at en enkelt eller flere jordbesiddere, oven i købet måske med spekulation for øje, kan holde arealer tilbage og i årevis hindre en fornøftig byplans gennemførelse? Eksempler herpå er jo ikke ualmindelige. Enten holdes jorden helt tilbage, eller der forlanges sådanne priser, at hverken boligbygherrerne eller kommunen kan klare det.“

Idet jeg i øvrigt skal henvise til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale det til tingets velvillige behandling.

Socialministeren (Eva Gredal): Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel,*

forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.),

forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.),

forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familietydelser. (Barseldagpenge),

forslag til lov om ændring af lov om folke-

pension. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension),

forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension) samt

forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension).

Forslaget må ses som et af de vigtigste fremskridt i adskillige år inden for de korterevarende kontantydelse. Tidligere tiders ordninger med lave ydelser til en begrænset kreds er efterhånden blevet forbedret og udvidet. Fra 1. april 1972 har regeringen foreslået enkelte betydelige forbedringer i størrelsen af ydelserne, men først med det foreliggende forslag, der skal træde i kraft den 1. april 1973, dannes et veludviklet sikringsssystem som basis for en moderne og udbygget sikringsordning til hele befolkningen. Tidligere tiders fjerne mål om ligestilling mellem befolkningsgrupperne ved uarbejdsdygtighed — mellem de grupper, der er de traditionelt velbærgede, og de grupper, der kun langsomt har fået del i goderne — er nu rykket så nær, at vi fremover på dette område snarere skal tale om justering af beløbstørrelser end om ændringer i de grundlæggende principper.

I min gennemgang af forslaget vil jeg mere koncentrere mig om nydannelserne og en vurdering af disses konsekvenser end om ændringer, der allerede er velkendte, og som også er behandlet udførligt i forslagets bemærkninger.

Baggrunden for lovforslaget er som bekendt socialreformkommissionens 1. betænkning fra november 1969, der omhandler forslag til en ny struktur for det sociale område og — med denne som forudsætning — forslag til en dagpengereform.

Vedtagelse i 1970 af lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender var det første praktiske skridt til gennemførelse af en del af strukturforslaget, nemlig det administrative apparat på kommunalt og amtskommunalt plan. Regeringen har villet fortsætte og fuldstændiggøre dette arbejde og har derfor den 15. februar i år fremsat lovforslag om en social ankestyrelse, der på centralt plan samler klagesagerne på det sociale område. Endelig foreslår regeringen i det foreliggende forslag oprettelse af en sikringsstyrelse, der skal